

Případ č. 3

Chlapec, 11 let

Dg.: Progresivní svalová dystrofie, ADHD

Pohyb pomocí mechanického vozíku, sebeobsluha s obtížemi, projevují se problémy v chování, delší dobu problémy s učením a motivací.

1. Východiska

2. **Paní učitelka Zelená:** obětavá a zkušená učitelka, známá svým empatickým přístupem a kreativními výukovými metodami.
3. **Eda:** jedenáctiletý žák se svalovou dystrofií, který je zařazen do běžné třídy. Kvůli specifickým poruchám učení a potřebě nácviku hrubé a jemné motoriky potřeba podpora speciálního pedagoga. V poslední době se Eda začal uzavírat do sebe a zdráhá se zapojit do třídních aktivit.
4. **Lila:** spolužačka, která vyniká v učení a často se ujímá vedoucí role při skupinových aktivitách. Má také velký zájem o svého kamaráda.
5. **Pan Hruška:** Učitel tělesné výchovy, který se s nadšením stará o to, aby všichni studenti měli přístup k aktivnímu životnímu stylu.
6. **Rodiče Edy:** Podporují Edu, ale jsou znepokojeni jeho nedávnou neochotou účastnit se aktivit.
7. **Počáteční podmínky:**

Na začátku roku Eda vykazoval určité zlepšení v účasti na skupinových aktivitách, jeho spolupráce se v poslední době zhoršila. To se projevilo jak v učebních, tak v pohybových aktivitách. Učitelé si všimli Edovy zhoršující se komunikace s vrstevníky a jeho odporu k účasti na nezbytných motorických cvičeních během hodin tělesné výchovy. To vyvolalo schůzku s Edovými rodiči, na které se diskutovalo o možných strategiích a systémech podpory.

2. Komplexnost a realističnost

8. Učitelé čelí výzvě, jak spravedlivě posoudit Edův pokrok vzhledem k jeho jedinečným potřebám a současnému emočnímu stavu. S ohledem na Edův individuální vzdělávací

plán (IEP) je jejich cílem přizpůsobit výukové a hodnotící metody tak, aby podpořily jeho rozvoj, aniž by ho izolovaly od vrstevníků nebo vyvolaly další odpor.

9. Existuje více pohledů na to, jak Edu nejlépe podpořit. Přístup paní Zelené se zaměřuje na integraci sociálních aktivit a mentorství vrstevníků, případně s pomocí Lily. Pan Hruška mezitím zvažuje upravený tělesný režim pro Edu, ale není si jistý, jak ho zavést, aniž by ho vyčlenil nebo uvedl do rozpaků.
10. Edovi rodiče jsou znepokojeni synovým odloučením a hledají účinné metody, jak ho podpořit doma i ve škole.

3. Etické a profesní aspekty

Morální dilemata: Učitelé se potýkají s etickými otázkami, jak vyvážit Edovu potřebu individuálního přístupu a zachování spravedlivých standardů hodnocení pro všechny studenty. Je zde morální otázka, jak Edu motivovat, aniž by na něj byl vyvíjen nátlak, jak respektovat jeho autonomii a zároveň podporovat potřebný rozvoj dovedností.

Rozhodnutí:

1. Měla by paní Zelená vytvořit systém kamarádů se studentem, jako je Lila, aby Edovi pomohla znovu se zapojit mezi jeho vrstevníky? Jaké jsou potenciální výhody a rizika tohoto přístupu?
2. Jak může pan Hruška upravit učební plán tělesné výchovy, aby vyhovoval rozvoji motorických dovedností, aniž by se cítil izolovaný?
3. Měla by škola zvážit zapojení externího odborníka, který by s Edou pracoval na rozvoji komunikačních dovedností?

Důsledky:

1. Zavedení systému kamarádů by mohlo podpořit sociální interakce, ale hrozí, že se Lila bude cítit zodpovědná za Edovy pokroky nebo že se bude cítit závislý.
2. Úpravy by ale měly být provedeny tak, aby neupozorňovala na jeho odlišnosti.
3. Zapojení externího odborníka může nabídnout odborné znalosti, ale může být vnímáno jako další zátěž nebo zdůrazňovat Edovy problémy před jeho silnými stránkami.

Otázky k zamyšlení:

- Jak mohou různé přístupy k hodnocení zdůraznit nebo zastřít Edův pokrok a potenciál?

- Jaké strategie lze použít k zajištění toho, aby se Eda cítil v rámci třídního kolektivu začleněný a oceňovaný?
- Jak mohou pedagogové vyvážit potřebu individuálního přístupu s cílem podpořit nezávislost a odolnost žáků se speciálními potřebami?
- Jaké organizace či odborníky byste oslovili?
- Kde se inspirovat?
- Jak souvisí problém motivace a problémy s učením s diagnózou dítěte?
- Vysvětlete diagnózu.
- Jak lze zapojit Edu do hodin tělesné výchovy? Navrhněte konkrétní možnosti, jak přesně postupovat a jaké aktivity zapojit.